

تاریخ
۲
دی
۱۴۰۰
پنجشنبه

«در ستایش غیرت و همت»

بخشیدن همیشه زیبا است، بخشیدن را نشانه غیرت و همت انسان‌ها می‌داند

اطمینان داریم نام و نشان و خاطرات فرزندانم در ذهن و افکار عمومی برای همیشه باقی خواهد ماند.

همچنین سعید کریمی همسر مرحومه شهلا حبیبی با بیان اینکه ما با خدا معامله کرده‌ایم و تفکر و عقیده‌ام بر این است که هر کسی در هر کجای این کشور و مملکت عضوی از اعضاء بدن همسرم به او اهدا گردیده از اعضاء خانواده خودم است.

«شایان‌ذکر است مرحومه شهلا حبیبی (فرزند صغدر حبیبی) و همسر سعید کریمی از توابع شهرستان کازرون، دهستان فامور، روستای دهپاگاه است که در اثر سانحه دلخراش تصادف و پس از چندین روز بستری درمان در بیمارستان شهید رجائی شیراز و در سنین جوانی دار فانی را وداع گفت و با تصمیم خیرخواهانه و با همت و غیرت خانواده و بازماندگان و بدون هیچ چشم‌داشتی اعضای بدن این مرحومه به نیازمندان کشور اهدا گردید.»

حقایقی در مورد اهدا و پیوند اعضا

دانشگاه علوم پزشکی فسا

کلیه ها روده **نسوج قابل اهدا** قرنیه استخوان سیاهرگ غضروف دریچه های قلبی پوست تاندون لیگامان مغز استخوان (در زمان حیات) **راه‌های اهدا عضو پس از مرگ**

به یکی از راه‌های زیر میسر است، اما بهتر است هر سه روش مد نظر قرار گیرد:

۱.با مراجعه به مراکز ذیربط و صدور کارت اهدای اعضا پس از مرگ ۲.قید در وصیت نامه قانونی ۳.آگاه کردن خانواده در زمان حیات و ترغیب آنان به رضایت از این کار پس از مرگ

اساس انتخاب نسوج و اعضا اهدایی به بیماران پیوند

انتخاب مناسب ترین گیرنده پیوند بر اساس معیارهای علمی انطباق بافتی و شرایط طبی گیرندگان صورت می گیرد.

دیگر اطلاعات مهم

پس از مرگ در صورت وجود کارت اهدای اعضا یا قید در وصیت نامه قانونی با رضایت بستگان بررسی های لازم در ارتباط با سلامت اعضای اهدایی صورت می گیرد. اهداء عضو هیچ هزینه ای برای اهدا کننده ایجاد نمی کند. هیچ تغییر ظاهری پس از اهداء اعضا در جسد ایجاد نمی شود.

مرجع عظام تقلید اهدای عضو و پیوند بیماران نیازمند اعضا را جایز شمرده اند. اهداء عضو بر اساس قانون «پیوند اعضای بیماران فوت شده یا بیماریانی که مرگ مغزی آنان مسلم است» مصوب ۷۹/۱/۱۷ مجلس شورای اسلامی امری قانونی است.

پس از هر حادثه کلیه تلاش‌ها و اقدامات طبی جهت حفظ سلامت و احیاء شما صورت می گیرد و تنها پس از بررسی های همه جانبه و موشکافانه توسط گروه‌های پزشکی، مرگ مغزی شما اعلام می گردد.

پرسش‌های متداول درباره اهدای عضو

می‌توان بینایی را به فردی که دچار صدمه شدید به چشم شده باز گرداند. تاندون و غضروف باعث بازسازی اعضای آسیب دیده مربوطه می‌شوند. پیوند استخوان می‌تواند مانع قطع عضو در سرطان استخوان شود.

ضرب‌المثل‌های جهان

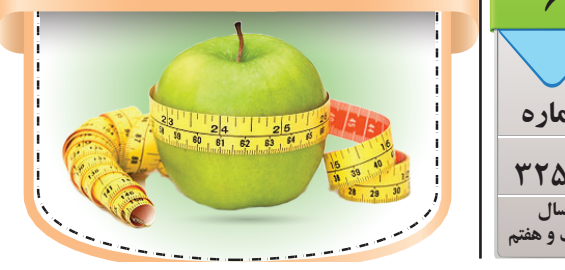
هیچ سالی

برادر سال دیگر نیست

لاتویا

صفحه
۶
شماره
۳۲۵۴
سال
بیست و هفتم

سلامت

دریچه قلب برای کودکان با بیماری مادرزادی دریچه‌ای و بزرگسالان با دریچه آسیب دیده به کار می‌رود. پیوند پوست نجات بخش بیماران با سوختگی شدید می‌باشد. پیوند مغز استخوان تنها درمان ممکن در بعضی از سرطان‌های خون می‌باشد. برخلاف عضو، بافت می‌تواند تا ۲۴ و یا حتی ۴۸ ساعت بعد از مرگ فرد اهدا شود و حتی می‌توان آن را برای مدت‌های طولانی ذخیره کرد.

خلاصه آنکه هر فرد مرگ مغزی می‌تواند با اهدای ارگان‌های حیاتی خود جان ۱ تا ۸ نفر را از مرگ حتمی نجات داده و با اهدای بافت و نسوج خود ۱ تا ۵۳ نفر را از معلولیت رهایی بخشد.

آیا در صورت مرگ طبیعی نیز امکان اهدای عضو وجود دارد؟

بله؛ بعد از مرگ کامل به صورت طبیعی تا ۴۸ ساعت نسوجی مانند قرنیه چشم، دریچه قلب، استخوان و تاندون قابل اهدا می‌باشند.

نکته: امروزه روشی به نام اهدای پس از مرگ قلبی نیز در برخی کشورها رایج شده است که بر اساس این تکنیک می‌توان برخی ارگان‌های افراد مرگ قلبی را نیز با تکنیک‌های خاص و رعایت برخی محدودیت‌ها استفاده نمود.

آیا فرد زنده هم می‌تواند اهدا کننده باشد؟

بله، در بعضی شرایط می‌تواند اهدا کننده باشد. کلیه یکی از معمول‌ترین اعضای اهدایی افراد زنده می‌باشد، زیرا یک فرد سالم با یک کلیه هم قادر است به زندگی طبیعی خود ادامه دهد. قسمتی از و یا کبد نیز به افراد دیگر و در موارد نادر قسمتی از روده کوچک نیز قابل اهدا می‌باشد.

آیا اهداکنندگان عضو از نظر بیماری‌های خاص غربالگری خواهند شد؟

همه اهداکنندگان عضو از نظر ایدز، هپاتیت، ویروس‌های مشابه و یک سری بدخیمی‌ها مورد بررسی قرار خواهند گرفت.

آیا افراد مبتلا به بیماری دیابت و فشار خون و یا افراد مبتلا به بیماری‌های روماتیسمی مانند لوپوس و غیره می‌توانند اهدا کنند؟

بله، البته در صورت بروز حادثه برای این افراد و ایجاد مرگ مغزی سلامت تک تک اعضای بدن توسط تیم پزشکی به دقت بررسی می‌گردد و در صورت عدم وجود مشکل، اهدای اعضای که عملکرد مناسبی دارند انجام می‌شود.

کدام بیماری‌های زمینه‌ای مانع اهدای عضو فرد خواهند شد؟

بیماری‌های عفونی مانند ایدز و اکثر بدخیمی‌ها مانع از اهدای عضو خواهند شد. البته همه این شرایط در زمان فوت شخص مجدداً ارزیابی می‌گردند.

آیا جسد اهداکننده مرگ مغزی پس از اهدای عضو تغییر شکل می‌دهد؟

برخلاف باور عموم مردم، کالبد فرد اهداکننده مثله نمی‌شود بلکه مانند یک عمل قلب باز، برش جراحی بر روی سینه و شکم ایجاد شده، ارگان‌ها برداشته و به صورت شکلی ترمیم می‌شود. به طوری که در زمان تحویل کالبد عزیز از دست رفته به خانواده، به جز محل بخیه، تغییری در تمامیت آن مشاهده نمی‌شود. در نهایت پیکر اهداکننده در هر نقطه‌ای از کشور که مد نظر خانواده است برای خاکسپاری تحویل آنها می‌شود. هماهنگ‌کننده تیم اهدا در یکی از مراسم خاکسپاری و یا ترجم بیمار با یک دسته گل و لوح تقدیر حضور می‌یابد و متن لوح تقدیر را برای عموم قرائت می‌کند تا همگان متوجه شوند این حرکت ایثارگرانه اهدای عضو بوده است نه فروش آن.

آیا در قبال عضو اهدا شده پولی به خانواده اهداکننده داده می‌شود؟
خیر؛ عضو پیوندی به صورت رایگان و به عنوان هدیه به خانواده گیرنده اهدا می‌شود و گیرنده نیز پولی بابت عضو پیوندی پرداخت نمی‌کند و برای تضمین این امر شما می‌توانید در مراسم بزرگداشت پیوند اعضا (جشن نفس) که هر ساله برگزار می‌شود شرکت کرده و با خانواده‌های اهداکننده و گیرنده عضو صحبت کرده و سوالات خویش را در این مورد از آن‌ها بپرسید.

آیا خانواده‌های فرد اهداکننده و فرد گیرنده عضو پیوندی یکدیگر را ملاقات خواهند کرد؟

خیر، هویت طرفین به دلایلی که چند نمونه از آن در ذیل قید شده مدرمانه خواهد ماند. البته تعدادی از خانواده‌ها تمایل خواهند داشت که از طریق نامه‌های بی نام و نشان (با همکاری مرکز اهدای عضو) با هم مکاتبه داشته باشند؛

(الف) به ندرت دیده شده برخی از اعضای خانواده‌ی اهداکننده، پس از مدتی از خانواده‌ی گیرنده‌ی عضو، در خواست مادی دارند.

(ب) گاهی اوقات بیمار پیوند شده، پیوند را رد می‌کند و زنده نمی‌ماند و چون بیمار گیرنده در حکم فرزند جدید خانواده‌ی اهدا کننده می‌باشد، مثل این است که گویی این خانواده دو پسر فرزندشان را از دست داده‌اند.

(ج) گاهی اوقات خانواده‌ی اهداکننده توقع دارند که گیرنده نیز از نظر شریعت و شیوه‌ی زندگی، کاملاً مانند زنده یاد فرد مرگ مغزی باشد، که این پرای گیرنده و خانواده‌اش مشکلاتی را ایجاد می‌کند.

(د) بعضاً خانواده‌های اهداکننده تمایل دارند به کرات (برخی اوقات روزانه) گیرنده را ملاقات کنند تا خاطرات عزیز از دست رفته شان را زنده کنند که این نیز باعث ایجاد مزاحمت و اختلال در روند زندگی گیرنده خواهد شد.

سوالات زیادی پیرامون اهدای عضو مطرح می‌شود. دانستن پاسخ دقیق برخی از این سؤال‌ها به افراد کمک می‌کند که برای اهدای اعضای بدن عزیزان خود راحت‌تر تصمیم بگیرند. در ادامه چند سؤال رایج درباره اهدای عضو را بخوانید.

۱. کدام عضوها و بافت‌های بدن قابلیت پیوند و اهدا دارند؟

اعضا و بافت‌های قابل پیوند عبارت‌اند از: کبد؛ کلیه؛ پانکراس؛ قلب؛ په‌روده؛ قرنیه؛ گوش میانی؛ پوست؛ استخوان؛ مغز استخوان؛ دریچه‌های قلب؛ بافت‌های همبند.

۲. چه کسی می‌تواند اهداکننده عضو باشد؟

افراد در هر سنی می‌توانند اهداکننده احتمالی عضو باشند. هنگامی که فردی از دنیا می‌رود، بر اساس سابقه پزشکی و سن، از نظر مناسب‌بودن برای اهدای عضو ارزیابی می‌شود. تعیین مناسب‌بودن شرایط جسمانی فرد برای اهدای عضو بر عهده گروه پزشکی است.
۳. آیا اهدای عضو باعث از بین رفتن جسم اهداکننده می‌شود؟
برداشت‌اندام‌های بدن، بافت‌ها و چشم‌ها با عمل‌های جراحی دقیق و زیر نظر متخصصان انجام می‌شود. خانواده فرد اهداکننده عضو می‌توانند مراسم خاکسپاری سنتی مدنظر خود را بدون هیچ مشکلی برگزار کنند.

البته در موارد بسیار نادر با شرایط بسیار ویژه، که اولین شرط آن تمایل متقابل گیرنده به ملاقات اهداکننده اش می باشد، با هماهنگی مرکز مدیریت پیوند وزارت بهداشت، می‌توان از طریق پیام و یا تلفنی، دو طرف را بدون تبادل هیچ گونه اطلاعات برای تماس مجدد و تحت نظارت کامل واحدهای اهدای عضو و یا انجمن، با هم مرتبط کرد و یا در مواردی رویارو نمود.

آیا داشتن کارت اهدا عضو برای اهدای اعضا پس از مرگ کفایت می‌کند؟

بنا بر قانون جمهوری اسلامی ایران، کارت اهدای اعضا، شرط اصلی اهدای عضو، پس از مرگ مغزی نمی باشد و جلب رضایت از اولیای دم، ضروری است

با در نظر گرفتن لزوم رضایت خانواده برای اهدای عضو دلیل دریافت کارت چیست؟

کارت اهدای عضو نشان دهنده آرزوی قلبی فرد در مورد اهدای اعضای بدن خویش می‌باشد و همین امر می‌تواند با نشان دادن خواسته فرد به خانواده، تصمیم‌گیری را برای آنها در آن موقعیت حساس آسان‌تر نماید و ضمناً این کارت می‌تواند جنبه فرهنگ سازی نیز داشته باشد. نشان داده شده که در صورت بروز حادثه خانواده در آن لحظه می‌خواهند خواسته‌های عزیزشان برآورده شود و حتی در صورت عدم تمایل خود اگر بدانند که آرزوی عزیزشان این بوده همان را برآورده می‌کنند.

آیا به همراه داشتن کارت اهدای اعضا به صورت مدام ضروری می‌باشد؟

با در نظر گرفتن لزوم رضایت خانواده برای اهدای عضو توصیه می‌شود فرد دارنده کارت اهدا، خانواده خود را از رضایت قلبی خود بر این امر مطلع سازد و در صورت اطلاع خانواده لزومی به همراه داشتن مداوم کارت نیست. خوشبختانه با ایجاد سامانه www.ehdacenter.ir و امکان دسترسی کلیه واحدهای فراهم‌آوری اعضای پیوندی کشور به این سامانه به راحتی می‌توان از داشتن یا نداشتن کارت اهدای عضو فرد مرگ مغزی مطلع شد.

آیا باطل کردن کارت اهدای اعضا بعد از تکمیل فرم امکان‌پذیر می‌باشد؟

بله؛ در هر زمان که از داشتن کارت منصرف شوید می‌توانید از طریق سایت، تقاضای خود را لغو کنید. هر چند با در نظر داشتن نیاز به رضایت خانواده برای اهدا تنها با اعلام خواسته خود به خانواده خویش نیز می‌توانید انصراف خود را از اهدا اعلام کنید.

برای لغو کارت اهدای عضو خود، می‌توانید وارد پروفایل خود در سایت شده و در بخش ویرایش پروفایل، تیک کنار گزینه کارت اهدای عضو را بردارید. در ادامه پس از انتخاب علت درخواست لغو کارت اهدای عضو، دکمه ذخیره پائین صفحه را بزنید. کارت اهدای عضو شما در لحظه لغو خواهد شد.

در صورت عدم حضور فرد دارنده کارت در ایران آیا انتقال وی به کشور صورت می‌گیرد؟

خیر؛ متأسفانه در حال حاضر امکان انتقال فرد مرگ مغزی و یا عضو اهدایی از کشورهای دیگر به ایران وجود ندارد.

چه مدت باید یک بیمار نیازمند دریافت عضو پیوندی در لیست انتظار بماند؟

مدت زمانی که بیمار در لیست انتظار خواهد بود می‌تواند از چند روز تا چند سال بسته به وخامت شرایط بالینی، موجود بودن عضو پیوندی و سازگاری آن به طول انجامد. متأسفانه بین ۱۰ تا ۲۵٪ بیماران لیست انتظار اعضای مختلف هر ساله در ایران به دلیل نرسیدن به موقع عضو پیوندی فوت می‌کنند.

آیا ممکن است بدن فرد گیرنده، عضو پیوندی را رد کند ؟

آمار موفقیت پیوند در اکثریت موارد بیش از ۸۵ درصد گزارش شده است. بدن گیرنده عضو پیوندی در صورت عدم مراقبت صحیح فرد از خود و یا در موارد بسیار نادر بطور خود بخودی، می‌تواند عضو پیوندی را رد کند.

اگر عضو پیوندی، توسط بدن فرد گیرنده رد شود چه خواهد شد؟

در اکثریت مواقع در صورت تشخیص به موقع رد پیوند، امکان درمان آن وجود خواهد داشت. کنترل دقیق بیمار بعد از انجام پیوند عضو، مصرف مرتب داروهای مربوطه و انجام آزمایشات لازم می‌تواند از رد کامل پیوند پیشگیری نماید.

سوالات رایج درباره اهدای عضو

حمیده کریمی

۴. آیا فرد زنده می‌تواند عضوی را اهدا کند؟

اهدای یک کلیه یا بخشی از کبد توسط فردی زنده به فرد دیگر امکان‌پذیر است. قبل از انجام هرگونه عمل پیوند و اهدا، فرد اهداکننده باید از لحاظ سلامت بررسی شود و پزشکان اطمینان حاصل کنند که با این اهدای عضو دچار مشکلی نخواهد شد.

۵. آیا خانواده فردی که عضو را دریافت کرده و فردی که عضو را اهدا کرده است با هم ملاقات می‌کنند؟

به‌دلیل مشکلاتی که ممکن است ایجاد شود، مثلا مسائل احساسی که گریبان‌گیر خانواده متوفی می‌شود یا درخواست پول از خانواده‌ی دریافت‌کننده، هویت هر دو طرف محرمانه باقی می‌ماند.

۶. آیا داشتن کارت اهدای اعضا کافی است یا رضایت خانواده هم لازم است؟

بر اساس قانون ایران و بسیاری از کشورهای دیگر دنیا، رضایت خانواده برای اهدای عضو ضروری نیست. با این حال به‌دلیل تبعات احتمالی اهدای عضو بدون رضایت خانواده، جلب رضایت خانواده برای اهدای عضو ضروری است و به‌رغم وجود کارت اهدای عضو، اگر اعضای خانواده رضایت ندهند، اهدای عضو انجام نمی‌شود.